

dosarul nr. 3ds-15/23
2-09017552-01-3ds-13112023

prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (G. Zubati)
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (N. Clima, S. Moldovan, T. Chișca-Doneva)

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând cererea executorului judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la stabilirea modului de executare a deciziei din 09 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Carp Alexei împotriva Consiliului mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 13 noiembrie 2023 executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a depus cerere cu privire la stabilirea modului de executare a deciziei din 09 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție privind obligarea Consiliului mun. Chișinău să-l asigure pe Alexei Carp cu locuință conform normelor prevăzute de legislația în vigoare și aplicarea sancțiunii contravenționale tuturor consilierilor din cadrul Consiliului mun. Chișinău.

În motivarea acesteia a indicat că deține în procedura de executare silită documentul executoriu nr. 3r-1976/09 din 09 decembrie 2009 emis de Curtea Supremă de Justiție privind obligarea Consiliului mun. Chișinău să-l asigure pe Alexei Carp cu locuință conform normelor prevăzute de legislația în vigoare.

A menționat că la 29 ianuarie 2013 a fost înregistrat la Primăria mun. Chișinău actul de preluare a executării cu obligarea debitorului de a executa documentul executoriu necondiționat.

A susținut că la data de 08 februarie 2013 debitorul l-a informat că a luat act de preluarea executării documentului executoriu nominalizat.

Cu toate acestea, hotărârea judecătorească a rămas neexecutată până în prezent. La demersurile executorului judecătoresc prin care se solicită executarea documentului executoriu, debitorul a informat că la momentul actual executarea hotărârii judecătorești nu este posibilă din lipsa spațiului locativ liber în mun. Chișinău, precum și că Consiliul mun. Chișinău nu dispune de mijloace financiare necesare pentru construcția spațiului locativ întru executarea hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori.

Consiliul mun. Chișinău l-a informat că, întru soluționarea definitivă a problemei respective, Primăria mun. Chișinău s-a adresat către Guvernul RM, prin care a solicitat alocarea de mijloace financiare pentru construcția spațiului locativ în vederea executării hotărârilor judecătorești definitive. Astfel, la momentul actual, la prima etapă a realizării obiectivului propus. autoritatea publică centrală urmează să identifice și să delege împuterniciri entității ce face parte din autoritatea publică centrală, care va fi responsabilă de promovarea politicii statului în domeniul asigurării cu locuințe sociale a păturilor social-vulnerabile. Prin demersul nr. 02-109/641 din 22 iulie 2020 Primăria mun. Chișinău s-a adresat către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu solicitarea alocării surselor financiare din bugetul de stat pentru procurarea/construirea locuințelor sociale în scopul executării hotărârilor judecătorești devenite și irevocabile, prin care autoritățile administrației publice locale ale municipiului Chișinău sunt obligate să asigure cu spațiu locativ diverse categorii de cetățeni. În aceste condiții executarea hotărârilor de judecată nu va fi posibilă atâta timp, cât nu vor fi realizate etapele propuse în realizarea obiectivului propus. În caz contrar, autoritățile municipiului Chișinău se vor afla în imposibilitate de a executa hotărârile de judecată definitive și irevocabile, menționată în speța dată.

Ca urmare, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a expediat un alt demers în adresa debitorului prin care a solicitat informația referitor la executarea documentului executoriu cât și măsurile întreprinse întru executarea acestuia.

Prin răspunsul Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun. Chișinău din 15 noiembrie 2021, aceștia informează executorul judecătoresc că a fost solicitat creditorilor urmăritori de a prezenta acte suplimentare. Totodată, au fost informați creditorii urmăritori că în caz de nedepunere a actelor solicitate în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștință a demersului sau depunere a unei informații incomplete, autoritățile municipiului Chișinău, se vor afla în imposibilitatea de a stabili necesitatea de asigurare cu spațiu locativ din fondul public. Subsecvent, în acest caz vor reieși din faptul că creditorii sunt asigurați cu spațiu locativ și nu au necesitatea de a fi asigurat cu spațiu locativ din fondul public, ceea ce va duce la adresarea către executorul judecătoresc a unui demers privind încetarea procedurii de executare.

A indicat că până la moment executorul judecătoresc nu a primit un asemenea demers.

A mai indicat că în cadrul procedurii de executare creditorul a avut un comportament pasiv, acesta nu s-a mai prezentat la executorul judecătoresc de a acorda sprijin efectiv la determinarea modalităților de executare a documentului executoriu. Or, conform art. 44 alin. (5) Cod de executare, creditorul este obligat să

acorde executorului judecătoresc sprijin efectiv pentru aducerea la îndeplinire a executării silite, punându-i la dispoziție și mijloacele necesare în acest scop.

În final, Oleg Ungiureanu a indicat că conduita executorului judecătoresc la care se află spre executare documentul executoriu menționat, este una conformă cu legislația în vigoare și nu relevă indicii privind lipsa de diligență. Mai mult ca atât, executorul judecătoresc practic a fost și de fapt este în imposibilitate de a întreprinde careva acțiuni de executare până la această dată, în condițiile în care debitorul procedurii de executare, în speța dată Consiliul mun. Chișinău, nu dispune de spații locative disponibile din fondul locativ al mun. Chișinău, cât și de mijloace financiare necesare pentru construcția acestor spații locative.

A susținut că tergiversarea executării documentului executoriu vizat nu poate fi imputată nemijlocit executorului judecătoresc.

Prin urmare, la 06 noiembrie 2023 executorul judecătoresc a întocmit procesul-verbal nr. 03 376/2013 cu privire la constatarea imposibilității executării documentului executoriu nr. 3r-19461 din 09.12.2009 emis de Curtea Supremă de Justiție.

În acest context a indicat că în cadrul Biroului executorului judecătoresc Oleg Ungureanu a parvenit cererea creditorului următor, prin care solicită conform art. 152 alin. (3) Cod de executare, înaintarea unui demers în instanța de judecată, pentru a stabili modul de executare a hotărârii și aplicarea sancțiunii față de debitor.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a-și declina competența de la examinarea cererii executorului judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la stabilirea modului de executare a deciziei din 09 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție și de a remite instanței de judecată competente pentru examinare, din motivele ce succed.

Din materialele dosarului rezultă că prin hotărârea din 18 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău acțiunea lui Carp Alexei privind obligarea Consiliului mun. Chișinău să-l asigure cu spațiu locativ, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 12 august 2009 Alexei Carp a declarat recurs împotriva hotărârii din 18 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 09 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Alexei Carp, s-a casat hotărârea din 18 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a admis acțiunea și s-a obligat Consiliul municipal Chișinău să-l asigure pe Alexei Carp cu locuință conform normelor prevăzute de legislația locativă în vigoare.

La 13 noiembrie 2023 executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a depus cerere cu privire la stabilirea modului de executare a deciziei din 09 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție privind obligarea Consiliului mun. Chișinău să-l asigure pe Alexei Carp cu locuință conform normelor prevăzute de legislația în vigoare și aplicarea sancțiunii contravenționale tuturor consilierilor din cadrul Consiliului mun. Chișinău.

La caz, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu și-a întemeiat demersul privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu emis în temeiul deciziei din 09 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, în baza art. 152 alin. (3) din Codul de executare.

În conformitate cu art.152 alin. (3) din Codul de executare, dacă efectuarea actelor de către creditor este imposibilă, iar debitorul refuză executarea hotărârii, executorul judecătoresc încheie un proces-verbal și înaintează un demers instanței de judecată care a adoptat hotărârea, pentru a stabili modul de executare a acesteia și de aplicare a sancțiunii față de debitor.

Din conținutul normei de drept sus – citate rezultă că executorul judecătoresc înaintează un demers instanței de judecată care a adoptat hotărârea, pentru a stabili modul de executare a acesteia, în cazul în care executarea acesteia este imposibilă, iar debitorul refuză executarea hotărârii.

Conform art. 198 alin. (2) din Codul administrativ dacă constată că nu este competentă teritorial sau material, instanța de judecată transmite acțiunea în contencios administrativ instanței de judecată competente printr-o încheiere nesuscetibilă de recurs.

În prezenta cauză este cert că instanța de recurs, efectuând o judecare în fond a cauzei, prin decizia din 09 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție, a casat hotărârea din 18 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău și a emis o hotărâre nouă, prin care a admis acțiunea și a obligat Consiliul municipal Chișinău să-l asigure pe Alexei Carp cu locuință conform normelor prevăzute de legislația locativă în vigoare. Însă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție opinează că la etapa dată, Curtea Supremă de Justiție, ca instanță de recurs, nu poate aplica prevederile articolului 152 alin. (3) din Codul de executare, circumstanță care apriori nu-i permite soluționarea chestiunii privind stabilirea modului de executare a hotărârii judecătorești. Or, în sensul art. 152 alin. (3) Cod de executare instanța competentă a stabili modul de executare a hotărârii judecătorești este instanța căreia îi revine sarcina soluționării fondului cauzei și nu care a soluționat-o (ca instanță de recurs).

Astfel, instanța de recurs nu poate deroga de la procedurile, stabilite iar drept consecință și competențele ce i-au fost atribuite de legiuitor.

În aceste circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea depusă de executorului judecătoresc Oleg Ungureanu privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu emis în temeiul deciziei din 09 decembrie 2009 a Curții supreme de Justiție, urmează a fi transmisă la instanța competentă - Curtea de Apel Chișinău, pentru a examinare.

Această soluție este dictată și de prevederile art. 197 din Codul administrativ potrivit cărora nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Așadar, față de obiectul acțiunii și de temeiurile de fapt și de drept invocate de petiționar, competența materială, sub aspect procesual, aparține Curții de Apel Chișinău.

Este necesar de remarcat faptul că dreptul la judecarea cauzei de către o instanță instituită prin lege este garantat și de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, iar nerespectarea competenței jurisdicționale materiale sau teritoriale reprezintă o încălcare esențială a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 198 alin. (2) și 230 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se transmite Curții de Apel Chișinău spre examinare conform competenței,
cererea executorului judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la stabilirea modului
de executare a deciziei din 09 decembrie 2009 a Curții Supreme de Justiție
Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă